

CIRCULAIRE OVER CALCIDEX.

In overleg met de redactie had ik besloten het artikel van FOLMER (n°. 23) niet te beantwoorden, omdat ik niet anders zou kunnen doen, dan te verwijzen naar mijn artikel over urine-aciditeit. Alleen de laatste volzin van FOLMER bevat iets nieuws, dat echter niet waar is.

Nu ontving ik echter hedenmorgen een circulaire van de firma BROCADES en STHEEMAN te Meppel, blijkbaar geschreven of althans geïnspireerd door FOLMER, waarin mijn naam bij herhaling ijdelijk gebruikt wordt, waartegen ik wel even moet opkomen.

In de eerste plaats word ik aangehaald op zeer onjuiste wijze. De woorden zijn andere, dan ik geschreven heb, er is gecursiveerd, waar ik het niet deed, en het is niet uit te maken, wat aanhaling is en wat niet. Ik heb alleen, op grond van mijn onderzoek, enkele gevallen genoemd, waarin kalkzouten misschien nut *zouden kunnen* doen; in mijn artikel ontbreekt geheel het klinische bewijs. Het is heel mooi, als autoriteit te worden genoemd, maar ik wil niet op deze wijze gebruikt worden ter aanbeveling van een mij geheel onbekend geneesmiddel.

Het is zeer mogelijk, dat suikerkalk nuttig kan zijn in gevallen, waar een alkalische kalkverbinding is aangewezen, al is dan ook de meening van FOLMER, dat deze verbinding in zijn geheel zou worden geresorbeerd en in de lever afgezet, hoogst onwaarschijnlijk. *Wanneer* echter die aanwijzing bestaat, weten wij niet en mijn *onderstellingen* zijn geen aanwijzingen.

Ergelijk is echter de bewering: „ZEd. heeft waarschijnlijk de stukken van dr. FOLMER niet gelezen en evenmin de circulaire, doch begint er nu zelf over”. Waar ik in mijn artikel FOLMER genoemd heb en FOLMER dit gelezen heeft, is het duidelijk, dat de steller van de circulaire bedoelt, dat ik plagiaat gepleegd heb. Wie mijn artikel gelezen heeft en de brochures van FOLMER, weet beter. Maar ten overvloede wil ik er op wijzen, dat mijn eerste artikel over kalkzouten verschenen is in het *Zentralblatt für die gesamte Physiologie des Stoffwechsels* in Augustus (aangehaald in een noot in het *Tijdschrift*) en het artikel van FOLMER in het *Medisch Weekblad* in October 1).

Dat ik FOLMER nad behooren te noemen, desnoods in een noot of naschrift, meen ik te moeten tegenspreken, omdat zijn klinische ervaringen mij niet erg bewijskrachtig voorkomen. Ik zeg niet dat zijn suikerkalk of calcidex niet een heel goed geneesmiddel kan zijn. Dat het eenig voordeel aanbiedt boven calciumcarbonaat of een oplosbaar organisch kalkzout, geloof ik voorsnog niet, maar de resultaten ontbreken, zijn althans niet van dien aard, dat ik ze als bewijs voor mijn veronderstellingen kon aanvoeren.

In elk geval wil ik niet, dat mijn naam gebruikt wordt ter aanprijzing van

1) Het stuk van DE JAGER was toen reeds in onze handen.

Wij maken van deze gelegenheid gebruik te wijzen op de vrijmoedigheid van een pharmaceutische fabriek, die „*van verschillende patiënten persoonlijk*” heeft gehoord, dat zij met haar product zoo zijn ingenomen; die dat zelfde middel „met klem aanbeveelt” bij de behandeling van een aantal ziekten en die leeraart, dat calciumphosphaat bij tuberculose weinig effect heeft gehad, „omdat het niet voldoende werd opgenomen door het zieke lichaam”. Het gemakkelijke van deze aanmatiging zal den lezers der circulaire niet zijn ontgaan.

Redactie.

„twee onbekende kalkverbindingen” (die in alle boeken over organische chemie beschreven zijn), waarvan ik niets weet. BROCADES en STHEEMAN zeggen, dat calcidex aan de door mij gestelde eischen voldoet (sic!), maar krijgt, kalklactaat, kalkacetaat voldoen daaraan ook. Wat het beste is, moet de praktijk leeren. Reclame is goed, maar zonder mijn medeweten wil ik daarvoor niet gebruikt worden.

Stiens, 24 Juni 1909.

Dr. L. DE JAGER.

BERICHTEN.

BUITENLAND

BERLIJN. — **Erfelijk zieke kinderen.** Te Berlijn wordt dezer dagen een „Pflegeheim für erblich kranke Kinder” geopend. Voorloopig wordt een klein aantal kinderen met hereditaire syphilis opgenomen voor den tijd van 4 jaren. Ook de moeders, voor zoover zij zoogen, kunnen in de inrichting verblijf houden. Zij moeten er dienstboden-werk verrichten, en krijgen dan, behalve de gratis verpleging van het kind, 15 mark loon per maand (*Berl. klin. Wochenschr.*).

MÜNCHEN. — **Een herdersknaap.** Bij de onthulling van het gedenkteken voor MAX VON PETTENKOFER heeft VON GRUBER als feestredenaar bijzonderheden uit diens leven medegedeeld, die wel niet aan allen bekend zullen zijn, en daarom hier worden overgenomen. De latere Excellenz, kind van een armen boer, heeft in de eenzame Donaumoerassen blootsvoets achter de kudde gedwaald. Toen hij tot studeeren kwam, was het zijn streven, scheikundige te worden, en slechts uit nood, om zoo spoedig mogelijk zijn brood te kunnen verdienen, en tegen zijn zin, studeerde hij in de geneeskunde. Had hij regelmatig in de scheikunde kunnen studeeren, dan zou hij niet de vader der wetenschappelijke gezondheidsleer zijn geworden. Tusschen zijn eindexamen van het gymnasium en zijn buitengewoon professoraat liggen slechts 10 jaren, en in dien tijd is hij achtereenvolgens geweest: student in de scheikunde en delfstofkunde, apothekersleerling en bediende, tooneelspeler (!), student in de geneeskunde, apotheker, arts, doctor in de geneesheel- en verloskunde, student in de scheikunde bij SCHERER en LIEBIG, chemicus aan de geneeskundige kliniek, assistent bij de munt. In deze hoedanigheid deed hij zich kennen als technoloog. De collega's aan de munt waren verbaasd, toen de dokter de voordeelige ontdekking deed, dat zekere oude zilvermunt goud en platina bevatte; toen het hem gelukte, eenige kostbare antieke glassoorten weder samen te stellen. Hij bracht ook verbetering in de cementbereiding, ontdekte het houtgas, vond een methode tot herstelling van oude olieverfschilderijen, tot het bereiden van vleeschextract. Maar ook de theorie trok den buitengewonen man aan; voor meer dan een halve eeuw schreef hij: „over de regelmatige afstanden van de aequivalentiegetallen der zoogenaamde eenvoudige radicalen”, en daardoor was hij de voorlooper van het periodieke stelsel. Tot hygiënist werd hij, doordat men hem wegens zijn vindingrijkheid in alles om raad vroeg: moeilijkheden met luchtverwarming, met ventilatie, met cholera (1854). Van dien tijd af betrad hij den glansrijken weg, die ons allen bekend is (*Münch. med. Wochenschr.* n°. 24).